

Česká republika

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola, Plzeň, Sokolovská 30

Sokolovská 30, 323 14 Plzeň

Identifikátor školy: 600 002 730

Termín konání orientační inspekce: 3. – 5. února 2003

Čj.:	044 69/03-4019
Signatura:	od4kw527

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola v Sokolovské ulici je nejmladší školou svého druhu v Plzni. Byla založena v roce 1988 v největším plzeňském sídlišti Lochotín.

V letošním školním roce jsou žáci vzděláváni ve třech studijních oborech školy: hudebním, tanečním a výtvarném. V loňském školním roce ukončil činnost literárně-dramatický obor. Zřizovatelem je Plzeňský kraj, Škroupova 18, 301 00 Plzeň. Škola má právní formu příspěvkové organizace.

Díky promyšlené koncepci rozvoje školy a kvalitnímu personálnímu zabezpečení vzdělávání a výchovy v uvedených oborech se zvýšil počet žáků. Stoupá procento žáků dokončujících II. stupeň studia (z 12,6% na 13,55% v průběhu tří sledovaných let). Mimořádně talentovaným žákům hudebního oboru (25 žáků) a tanečního oboru (1 žák) je letos přidělena zvýšená časová dotace výuky základního studia (70 minut týdně) pro přípravu k talentové zkoušce na vyšší typ uměleckých škol a pedagogické školy. Uvedená kapacita 900 žáků nebyla překročena.

Školní rok:	Obor:	Žáci v I. stupni základního studia:	Žáci ve II. stupni základního studia:	Žáci s rozšířeným vyučováním:	Žáci celkem:
2000/2001	Hudební	434	72	0	506
	Taneční	57	3	0	60
	Výtvarný	129	10	0	139
	Literárně dramatický	18	7	0	25
	<u>Celkem:</u>	638	92	0	<u>730</u>
2001/2002	Hudební	466	82	0	548
	Taneční	39	3	0	42
	Výtvarný	117	15	0	132
	Literárně dramatický	14	0	0	14
	<u>Celkem:</u>	636	100	0	<u>736</u>
2002/2003	Hudební	482	74	0	556
	Taneční	77	6	0	83
	Výtvarný	98	23	0	121
	<u>Celkem:</u>	657	103	0	<u>760</u>

Od poslední inspekce se snížil počet odloučených pracovišť a zkvalitnilo se jejich vybavení. V době konání minulé inspekce (únor 1998) se vyučovalo ve čtyřech budovách. ZUŠ nyní působí na třech pracovištích v sídlišti Lochotín, vzdálených od sebe cca 20 minut pěší chůze.

Každoročně jsou výrazně talentovaní žáci přijímáni na hudební konzervatoře a pedagogické fakulty nebo na střední výtvarné školy.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v klavírním a dechovém oddělení hudebního oboru, v tanečním a výtvarném oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v klavírním a dechovém oddělení hudebního oboru, v tanečním a výtvarném oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech ve studijních oborech: hudebním, tanečním a výtvarném.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM A PŘEDMĚTU INSPEKCE

Škola má pro výuku dlouhodobě velice kvalitní personální podmínky. Ve sledovaných oborech a předmětech je výuka zajištěna převážně zkušenými, odborně i pedagogicky způsobilými učiteli. Z celkového počtu čtyřicetišesti učitelů tvoří výjimku pět vyučujících, většinou studentů, kteří zastupují za kvalifikované učitelky na mateřské dovolené nebo za učitele ve výkonu vojenské služby. Šest pedagogů školy, převážně s vysokoškolským vzděláním uměleckého směru, vyučuje také v konzervatoři. Většina učitelů vedle pedagogické praxe v ZUŠ a v konzervatoři má i významnou uměleckou hudební praxi, např. působí v orchestru Divadla J. K. Tyla Plzeň, v různých hudebních souborech a komorních ansámblech, jako aranžéři i hudební režie v plzeňském rozhlase. Tato skutečnost se pozitivně promítá do obsahu i výsledků vzdělávání žáků.

Systém vedení zaměstnanců při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů školy je vytvořen. Ve škole pracují v každém oboru na základě celoročních plánů předmětové komise. Zabývají se závěry kontrolní činnosti, řeší otázky interních a veřejných aktivit nad rámec výuky (např. třídní aktivity s předehrávkami žáků, koncerty, soutěže, spolupráci s korepetitory, postupové zkoušky), další vzdělávání pedagogů, případně stanovují uvádějící pedagogy pro začínající učitele (např. v klavírním oddělení). Předsedové jednotlivých předmětových komisí zodpovídají za svěřené oddělení. Důraz je kladen na spolupráci s rodiči. Ze všech třídních aktivit jsou pořizovány zápisy, sledována je účast, případné požadavky ze strany rodičů jsou přenášeny do pedagogické rady.

Třídní aktivity i další akce jsou vedením školy sledovány stejně jako průběh vyučování. Vedení školy si stanovilo kritéria pro hospitační a kontrolní činnost, se kterými byli všichni zaměstnanci prokazatelně seznámeni. Hospitační zápisy jsou s pedagogy projednávány, jsou přijímána konkrétní opatření. Zjištěné skutečnosti se dále promítají do práce předmětových komisí. Při jednání pedagogické rady je prováděn rozbor stávající situace spolu s hodnocením, jsou stanoveny adresné úkoly, přijímána konkrétní opatření k nápravě. Jsou projednávány závazné pedagogické dokumenty.

Organizace činnosti školy je obsažena v rozsáhlém a pečlivě zpracovaném a pedagogickou radou přijatém „Souboru organizačních záležitostí“ ze dne 2. září 2002. Jeho součástí jsou provozní řád i školní řády jak pro učitele, tak pro žáky, pracovní náplně a kompetence pracovníků. Kritéria hodnocení práce zaměstnanců školy jsou vytvořena.

Informační systém je promyšleně propracován vzhledem ke třem pracovištím školy, je zcela funkční, např. pravidelné porady vedení školy včetně ekonomického úseku, systém služeb

na jednotlivých pracovištích, schůzky předmětových komisí, pedagogické rady. Pro žáky a rodiče jsou informační panely na každém pracovišti, které informují o bohaté interní i veřejné prezentaci žáků jednotlivých oborů, oddělení i celé školy. Velmi dobře probíhá spolupráce a kontakty učitelů s rodiči, s registrovaným Spolkem rodičů a přátel školy.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem k předmětu inspekce jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM A PŘEDMĚTU INSPEKCE

V souladu se zařazením ZUŠ do sítě škol je výuka realizována na třech pracovištích. Kromě ředitelství a prostor pro hudební obor v Sokolovské ulici (v efektivně zrekonstruovaných prostorách v budově bývalých jeslí), využívá budovu v ulici U Jam 14 (ve zdařile rekonstruované škole typu Chanos pro část hudebního oboru, pro taneční a výtvarný obor). Stále sdílí společné prostory a vymezené dvě samostatné třídy se základní školou na nám. Odboje 18 (stará bolevecká škola). V prvních dvou uvedených budovách přetrvávají, přes veškeré provedené úpravy, problémy s nedostatečnou akustickou izolací učeben hudebního oboru.

Na pracovišti v Sokolovské ulici jsou po rekonstrukci efektivně využity všechny prostory – je zde sedm tříd, ve kterých se v průběhu týdne vystřídá sedmnáct učitelů. Je zde ředitelna, která je také učebnou, a malá pracovna ekonomky. Sborovna pro učitele je velice malá, stísněná. Většinou jsou zde menší učebny, malý koncertní sálak sloužící více účelům, především pro výuku PHV a HN. Pěkně vyzdobené prostředí dává výuce vhodný estetický rámeček. Nejsou zde uspokojivé akustické podmínky. Na pracovišti U Jam jsou prostorné, světlé, esteticky působivě upravené učebny pro hudební obor. Pro výtvarný obor jsou zde dva ateliéry s úložnými prostory pro výtvarný materiál, výtvarné práce i malou knihovnu. Využívána je i samostatná místnost s hrnčířským kruhem a pecí. Žáci mají vlastní šatny i hygienické zázemí. Pro taneční obor slouží tělocvična s malou šatnou a kabinetem pro učitele, ve kterém jsou uloženy pomůcky, náčiní a kostýmy. K dispozici je rovněž vlastní hygienické zázemí. Budova není pro potřeby ZUŠ akusticky ideální, v tělocvičně přetrvávají problémy s vytápěním. Ve škole na nám. Odboje má ZUŠ dvě samostatné učebny, ve kterých je také umístěna knihovna, sklad nástrojů i zázemí pro učitele. Ostatních deset tříd sdílí společně se základní školou, ve kterých je pouze strohé základní vybavení (nástroj, skříňka), což neodpovídá standardu v ZUŠ.

Vybavení školy se od poslední inspekce díky promyšlenému plánování výrazně zkvalitnilo. Snížil se počet odloučených pracovišť, na všech stávajících pracovištích byly provedeny stavební úpravy, zlepšilo se vybavení nákupem např. nových klavírů, fléten, židlí, školního nábytku, notového materiálu, stojanů, minidisku s mikrofony pro účely nahrávání, notebooku na zpracování koncertní agendy školy, kopírky, materiálu pro výtvarný obor, baletizolu pro taneční obor.

Při hospitační činnosti je vedením školy sledována účelnost a efektivnost využívání učebních pomůcek. Prostřednictvím předmětových komisí dostává ředitel požadavky na další vybavení jednotlivých oborů a oddělení. Na základě analýzy jejich využívání je přistupováno k plánování dalšího vybavení.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou zejména vzhledem k prostorovým podmínkám hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE STUDIJNÍCH OBORECH ŠKOLY: HUDEBNÍM, TANEČNÍM A VÝTVARNÉM

Realizace vyučovaných oborů

V souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení ZUŠ do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2002 jsou žáci vzděláváni ve třech studijních oborech školy: hudebním, tanečním a výtvarném.

Výuka v hudebním oboru (I. a II. stupeň studia) a ve II. stupni tanečního oboru se řídí učebními plány doporučenými pro ZUŠ MŠMT pod č. j. 18 418/95-25 s platností od 1. září 1995 a dosud používanými učebními osnovami z let 1980 – 1991. Předmět komorní, souborová a orchestrální hra je vyučován většinou nad rámec úvazku učitelů. V tanečním oboru se výuka v přípravném studiu a v I. stupni studia organizuje od 1. 9. 2000 dle vzdělávacího programu č. j. 15 865/2000-22. K 1. září 2000 byla výuka ve výtvarném oboru zahájena podle inovovaných vzdělávacích programů č. j. 15 865/2000-22 s úpravou učebních plánů č. j. 21 083/2001-22 s platností od 1. 9. 2001 a č. j. 18 455/2002-22 s platností od 1. 9. 2002.

Výuka v předmětech sledovaných oborů je v souladu s platnou právní normou.

Povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech. Vedení povinné dokumentace je pečlivé, průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání žáků. Kontrolou vedením školy, dle stanovených zásad v Souboru organizačních opatření, je sledováno plánování učiva, záznam průběhu i výsledků vzdělávání.

Povinná dokumentace je pečlivě vedena, průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání a výchovy.

Kontrola naplňování učebních plánů a osnov i analýza výsledků učení žáků je systémově řešena. Kontrola je zaměřena na práci předmětových komisí, výsledků žáků jednotlivých oddělení a oborů. Při kontrole kvality učení se vedení zaměřuje na začínající učitele, na výsledky učení žáků v jednotlivých třídách. Kontrolní zjištění jsou předmětem odborných diskusí s učiteli v předmětových komisích i v pedagogické radě.

Systém kontroly je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudebním oboru v předmětech:

Přípravná hudební výchova (PHV) a hudební nauka (HN)

Předmět PHV vyučuje prvním rokem odborně i pedagogicky způsobilá učitelka, výuka předmětu HN je druhým rokem zabezpečena zastupující učitelkou zatím bez požadované kvalifikace (zástup za mateřskou dovolenou). Obě vyučující se průběžně seznamují s problematikou i metodikou kolektivní výuky, vytvářejí si potřebné pomůcky. Do organizace, metod a forem výuky se pozitivně promítá pečlivé plánování látky a příprava na výuku. Ve sledované výuce byla učitelkami využívána jejich hra na klavír, tabule s notovou osnovou, dostatek drobných nástrojů z orffovského instrumentáře, školních pomůcek pro rytmické činnosti, kartičky vytvořené učitelkami (zejména pro efektivní opakování a procvičování probraného učiva), učebnice a zpěvníky. Výuka byla sledována na dvou pracovištích školy – v hlavní budově v Sokolovské ulici a v odloučeném pracovišti v základní škole na nám. Odboje 18. V Sokolovské ulici je výuka situována do malého koncertního sálku. Zajímavé uspořádání

pracovních stolků dává možnost práce žáků ve skupinách. Ve škole na nám. Odboje je využívána jazyková učebna třídy ZŠ - tabule s notovou osnovou a klavír jsou umístěny na postranní stěně. V obou učebnách je málo prostoru pro hudebně-pohybové činnosti.

Při výuce PHV učitelka prokázala odbornou úroveň pro úspěšnou práci s dětmi předškolního a raně školního věku. V souladu s požadavky učebních osnov byly u žáků PHV často střídány činnosti. Ve frontálně vedené výuce učitelka promyšleně zařazovala činnosti rytmické i pěvecko-instrumentální, využívala vhodných pomůcek na opakování a procvičování učiva. Dbala, aby se žáci správně orientovali sluchově i v notovém zápisu v učebnici, využity byly hudební hádanky, krátký diktát. Veškeré teoretické učivo bylo vyvozováno ze znějící hudby. Pozitivní atmosféru navodila učitelka úvodní i průběžnou motivací. Snažila se využít klavír při činnostech pěveckých. Žákovský doprovod drobnými rytmicko-melodickými nástroji posiloval jejich rytmické cítění. Žáci pracovali soustředěně a s chutí, velmi dobře reagovali na pokyny učitelky. Pozitivní průběžné i závěrečné hodnocení a častá pochvala žáků učitelkou posilovaly jejich zájem o předmět.

Výuka v předmětu hudební nauka byla sledována v 1., 4. a 5. ročníku I. stupně studia. Učitelka se snažila od počátku hodiny žáky motivovat a zaujmout je pro opakované učivo i navazující novou látku. Vhodně byl procvičován rytmus, pro opakování teoretického učiva byly využity pomůcky vytvořené učitelkou. Intonace a zpěv žáků byl podpořen zdařilým klavírním doprovodem. Probírané učivo bylo vyvozováno a v menší míře i procvičováno na živé hudbě. V 1. ročníku byla využita skupinová práce žáků, při diktátu bylo zohledněno jejich pracovní tempo. Společným nedostatkem sledovaných hodin PHV a 1. ročníku HN bylo nezařazení hudebně-pohybových her požadovaných osnovami.

Při výuce ve 4. a 5. ročníku převažovalo teoretické procvičování učiva (interval, stupnice). Žáci vykazovali sice velmi dobré znalosti i hudební dovednosti, ale nepracovali soustředěně, projevila se i nekázeň. Učitelka žáky pozitivně hodnotila a často chválila. V závěru hodin chybělo celkové shrnutí učiva a hodnocení hodiny.

Výuka přípravné hudební výchovy měla velmi dobrou, výuka hudební nauky průměrnou úroveň.

Hra na klavír, čtyřruční hra

Výuka byla sledována u šesti vyučujících. V plánování učiva žáků na jednotlivá pololetí jsou většinou zařazeny všechny osnovami požadované složky klavírní hry. Při výuce byly využívány starší udržované i novější nástroje (pianina i křídla), u mladších žáků podložky pod nohy, metronom, vhodná notová literatura z fondu školní knihovny. Prostředí tříd využívaných pouze ZUŠ (v Sokolovské ul. i na nám. Odboje) je esteticky podnětné, v budově v Sokolovské ulici nejsou vyhovující akustické podmínky. Ve společných třídách se ZŠ na nám. Odboje jsou pro potřeby nástrojové výuky vymezeny nejnútnější prostory v části tříd.

Veškeré vyučujícími užití metody a formy práce směřovaly k rozvíjení individuálních schopností žáků, k vytváření a upevňování správných klavírních návyků. Nové úkoly a problematice části skladeb učitelky v hodině se žáky procvičovaly. Dbaly na uvolňování paží, efektivně podporovaly jejich rytmické cítění, kvalitu tónu i dynamické rozlišení v souvislosti se stavbou melodické linie a hudební fráze. Ojedinele byly skladby či písně nacvičovány a hrány ve velmi pomalém tempu, které neodpovídalo jejich charakteru. Žáci byli na vyučování velmi dobře připraveni. Při motivaci a vytváření správných hudebních představ hrálo důležitou roli užití vzorových ukázek hry vyučujícími, častá pochvala žáků a ocenění každého dílčího pokroku. Při komunikaci učitelky podporovaly vyjádření vlastního názoru žáků, ústní zdůvodnění problému i způsobu a postupu při jeho nácvičku. Častá přítomnost

rodičů mladších žáků v hodinách, zájem žáků, motivující hodnocení a vzájemná diskuse přispívaly k tvůrčí atmosféře sledovaných hodin.

Pozitivem výuky je praktické uplatnění dovedností žáků ve čtyřruční hře. Ve sledované výuce žáci pod fundovaným vedením učitelky výborně uplatnili znalosti a dovednosti z individuální hry, vyspělou techniku. Jejich smysl pro souhru dokumentoval systematickou práci ve sledovaném předmětu.

Kvalitní práce učitelů i zodpovědná příprava žáků se promítla v soustředěných výkonech v sólové i čtyřruční klavírní hře při koncertu žáků klavírního oddělení. Pozorné sledování výkonů spolužáků spolu s podporou a zájmem rodičů vytvořily příznivé koncertní klima.

Sledovaná výuka hry na klavír a čtyřruční hry měly celkově velmi dobrou úroveň.

Hra na dechové nástroje - zobcovou, příčnou flétnu, klarinet, trubku, pozoun

Hra na uvedené dechové nástroje byla hospitována celkem u šesti plně kvalifikovaných vyučujících, z nichž tři mají příslušné vysokoškolské vzdělání uměleckého směru. Celkem pět z celkového počtu jedenácti učitelů dechového oddělení vyučuje v plzeňské konzervatoři hru na příčnou flétnu, klarinet, trubku a pozoun. Vedle pedagogické praxe v ZUŠ a v konzervatoři má většina učitelů i významnou uměleckou hudební praxi (např. orchestr Národního divadla v Praze, divadla JKT v Plzni, různé hudební soubory a komorní ansámby, hudební režie v plzeňském rozhlase). Tato skutečnost zaručuje vysokou odbornost výuky spojenou s mnohostrannou praktickou zkušeností. Pro začínající pedagogy představuje spolupráce se zkušenějšími kolegy mj. motivaci k dosahování co nejlepší úrovně pedagogické práce. Pouze výjimečně, a to zejména u hry na zobcové flétny ve vyšších ročnících, nebylo z personálního hlediska dosaženo všech odborných předpokladů nadprůměrně kvalitní výuky.

Výuka byla sledována na detašovaných pracovištích – U Jam a v budově bolevecké ZŠ. Na prvním z jmenovaných pracovišť byly s pečlivostí a estetickým vkusem upraveny prostorné a světlé učebny. Žákům poskytují velmi příjemné prostředí a plně vyhovují psychohygienickým podmínkám. Vybavení učebními pomůckami bylo dostatečné. Použité notové materiály plně vyhovovaly plánovaným záměrům učitelů pro rozvíjení nástrojových a hudebních dovedností žáků všech věkových skupin. Stavební typ budovy není pro ZUŠ ideální z akustického hlediska. Prostorné učebny základní školy vykazují velkou míru dozvuku, prostředí plné lavic neodpovídá svým vybavením ani esteticky běžnému standardu v ZUŠ. Podmínky pro odbornost výuky nejsou těmito dílčími nedostatky dotčeny.

Pozitivní motivace se opírala o vstřícnou komunikaci vyučujících se žáky, respektování jejich individuálních zvláštností, zájmů a míry talentu a vysokou odbornost. Žáci získávali okamžitou zpětnou vazbu o kladech a nedostacích předvedené hry, dostatek jasně formulovaných odborných informací pro další postup a domácí cvičení. Během výuky byli povzbuzováni, průběžně slovně hodnoceni. Požadavky učitelů byly většinou přiměřeně náročné, výrazněji vyšší u více nadaných žáků. Motivace směřovala celkově k dosahování co nejlepších výsledků hudebního vzdělávání.

Příprava výuky vycházela z funkčně zpracovaných studijních plánů žáků v třídních knihách a z plánovaných úkolů školy (interní a veřejné akce, soutěže). Učitelé měli většinou pro žáky připraven dostatek vhodných notových materiálů. Ve výuce hry na zobcové flétny došlo v některých případech u žákyň prvního a druhého ročníku k rychlejšímu postupu v látce, který se pak v určité fázi stává spíše brzdícím momentem na cestě k hudebně plnohodnotnému zvládnutí učiva. Zde chyběla poněkud promyšlenější příprava s využitím alternativních hudebních materiálů.

Hra na zobcové flétny – žáci získávali správné dechové a hmatové návyky směřující ke tvoření kultivovaného tónu, k vývoji potřebné nástrojové techniky a hudebního cítění. Na nižší úrovni byly technické (hmatové) dovednosti zaznamenány u žákyň ve 4. ročníku, navíc osnovy zde již předpokládají hru na altový nástroj. Procvičování látky v hodinách bylo pečlivé, převážně dostatečné. Ne vždy bylo náležitě využíváno názorného příkladu formou vzorového předehrávání na nástroj učitelem. Na druhé straně byla často využívána forma společné souhry. Hra na zobcové flétny je v souladu s učebními plány vyučována individuálně nebo ve skupině dvou žáků. Výuka zvláště mladších žáků ve skupinách není, především z organizačních důvodů, využívána ve větším rozsahu. Chybí také více zkušeností v metodicky efektivnějším uchopení této formy práce.

Hra na příčnou flétnu a klarinet – škola zde disponuje mimořádnými personálními podmínkami (výuka byla sledována u dvou z celkové tří učitelů konzervatoře pro tyto nástroje a u jedné mladší kvalifikované učitelky). Vyučující z konzervatoře zde dokázali přizpůsobit požadavky, způsob komunikace a výukový styl podmínkám a cílům odpovídajícím nejen pro starší, ale i mladší žáky ZUŠ. To se projevilo např. v názornosti, soustavnosti, ale též v důslednosti při vytváření základních návyků správného dýchání, nátisku, tvoření tónů u začínajícího žáka na klarinet. Pokyny učitele byly jasné, přesné, žák byl veden k sebekontrolě. Práce učitelek se staršími žákyněmi ve druhém stupni základního studia umožňovala věnovat se hudebně náročnějším úkolům, přičemž bylo průběžně sledováno a případně okamžitě opravováno nedodržení některé ze zásad pro tvoření kvalitního tónu, plynulosti hry atp. Vyučující vzorově předehrávaly a zejména zkušenější z nich naprosto perfektně analyzovala dílčí nedostatky s okamžitou radou a pokynem k nápravě. Přesně zhodnotila předvedený výkon a stanovila jasné úkoly. Při výuce bylo neméně dobře dbáno na hudebně výrazovou, stylovou stránku interpretace, např. u barokních skladeb.

Hra na trubku a pozoun – vyučována dlouholetým a mladším vyučujícím konzervatoře. Zde byla sledována výuka starších žáků. Učitel vedl žáka detailně formulovanými pokyny, uplatnil dlouholeté zkušenosti a vlastní materiály v systému rozehrávání a denních cvičení. Trumpetista (žák střední školy) byl letos přijat ke studiu v konzervatoři, výuka již předjímal požadavky na toto studium. Hra žáka se vyznačovala pěkným nosným tónem v celém užívaném rozsahu. Prokázal smysl pro citlivé vystižení hudebního charakteru cvičených přednesových skladeb. Kladem byla spolupráce s korepetitorkou. Ve výuce hry na pozoun byly u talentovaného a dobře motivovaného žáka důsledně uplatňovány požadavky odpovídající soudobému pojetí hry na žesťový nástroj s důrazem na plný tón v celém hraném rozsahu, zpěvnost a dynamiku projevu. Důsledně byla opravována intonace. Vyspělý žák dokázal při nácviku přednesových skladeb k soutěži akceptovat i nemalé požadavky učitele na vystižení hudební představy, charakteru skladby. Také zde byla zajištěna kvalitní klavírní korepetice.

Žáci dechového oddělení pracovali se zájmem, na hodiny byli většinou velmi dobře připraveni. Své vyučující plně respektovali, dbali jejich požadavků. Prokázali dovednosti směřující k dalšímu studiu v konzervatoři nebo ke kvalitnímu uplatnění v různých souborech a orchestrech.

Výuka hry na dechové nástroje dosahovala až příkladné úrovně, celkově byla hodnocena stupněm velmi dobrý.

Hodnocení kvality vzdělávání v tanečním oboru v předmětech:

Taneční průprava, klasická taneční technika, taneční praxe

V současné době je výuka všech předmětů tanečního oboru zabezpečena dvěma pedagogy. Starší žáky od 3. ročníku výše vede vyučující s dlouholetou zkušeností v oboru, plně odborně i pedagogicky kvalifikovaná. Žáky přípravné taneční výchovy, prvního a druhého ročníku vyučuje učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti, s vlastní taneční praxí, která se dále systematicky vzdělává. Absence odbornosti neměla podstatný vliv na kvalitu výuky. Vedoucí učitelka tanečního oboru zpracovává jednoduchý vlastní učební plán v souladu s učebním plánem č. j. 15 865/2000-22. Vyučování je vhodně rozloženo do všech dnů v týdnu. Pedagogové sledují dění v oboru a připravují žáky na soutěže.

Výuka probíhá v baletním sále v budově odloučeného pracoviště školy. Taneční obor zde má k dispozici hygienické zázemí, malou šatnu pro žáky a kabinet pro učitele, kde jsou uloženy i pomůcky, náčiní a kostýmy. Od poslední inspekce v roce 1998 došlo v baletním sále k výměně málo vhodné podlahové krytiny za baletizol. Chladný sál byl provizorně zateplen snížením vysokého stropu pomocí plastové folie, v případě potřeby mohou vyučující použít i dva přímotopy. Vzhledem k počtu žáků je baletní sál dostatečně prostorný pro pohybovou průpravu i pohyb z místa po diagonále. Materiální zabezpečení výuky je celkově velmi dobré, pouze vybavení kostýmy není příliš bohaté. K dispozici je zrcadlová stěna, tyče, pro cviky v lehu karimatky, gymnastický koberec. V souladu s osnovami je zajištěna korepetice, při nácvičce vystoupení jsou využívány i magnetofonové nahrávky. Vyučující se snaží evokovat taneční prostředí a podněcovat zájem žáků o tanec a divadlo tematicky motivovanou nástěnkou přímo v baletním sále a druhou umístěnou ve vestibulu budovy.

Hospitovaná výuka přípravné taneční výuky, prvního, třetího a sedmého ročníku byla zaměřena zejména na nácvičce vystoupení připravovaného pro okresní kolo soutěže. Všechny hodiny byly promyšlené a pečlivě připravené. V organizaci pohybové průpravy na volnosti a výběru pohybových činností byla výuka pestrá, nechyběla improvizace. Děti byly vedeny k přesné reakci na změny rytmu, tempa i k orientaci v základních směrech pohybu. Důsledně bylo dbáno na správné držení těla, byl pěstován smysl pro přesnou formu a čistotu vedení pohybu. V pěkném pohybovém projevu nejstarších žákyň bylo systematické a důsledné vedení zúročeno. Výuka přípravné taneční výchovy byla dostatečně pestrá, přechody mezi jednotlivými pohybovými hrami byly plynulé, nenásilné a vždy motivované. Motivace prováděných pohybových a hudebních činností byla nápaditá a přiměřená věku dětí. V pestrém sledu činností chyběly taneční hry se zpěvy a říkadly, někdy se objevila i přemíra vedení hlasem na úkor vedení pohybovým projevem pedagoga.

Silnou motivací pro žáky jsou kromě pestrého a zajímavého průběhu výuky i společné návštěvy divadelních představení, které vyučující pro žáky i rodiče organizují. Podnětnou součástí výuky byla i práce korepetitora, který pečlivě sledoval dění v sále, citlivě reagoval na pohybové činnosti a provokoval děti k pohybu. Bylo patrné, že úzce spolupracuje s učitelkami, rozumí si s nimi a vychází jim vstříc.

V příznivé atmosféře výuky byli žáci vedeni i k ukázněnosti a pořádku. Vzájemná komunikace mezi vyučujícími a dětmi byla vstřícná a přátelská.

Průběh vzdělávání a výchovy v tanečním oboru je hodnocen jako velmi dobrý.

Hodnocení kvality vzdělávání ve výtvarném oboru v předmětu:

Plošná tvorba

Výuku ve výtvarném oboru vedou tři pedagogové. Vedoucí výtvarného oddělení, která zabezpečuje polovinu výuky, je plně odborně kvalifikovaná. Odbornou i pedagogickou kvalifikaci splňuje i druhá vyučující, třetí je bez pedagogické kvalifikace. Uvedená skutečnost nemá negativní vliv na úroveň výuky. Dokladem vysoké kvality práce pedagogů výtvarného oddělení je kromě dalších aspektů i řada ocenění v tuzemských i zahraničních výtvarných soutěžích.

Výuka probíhá v budově elokovaného pracoviště školy. Pedagogové mají k dispozici vlastní světlé učebny, ve kterých je vzhledem k počtu žáků dostatek místa na práci u malířských stojanů i v žákovských lavicích, jsou tu úložné prostory pro výtvarný materiál, výtvarné práce i malou knihovnu. Využívána je i samostatná místnost s hrnčířským kruhem a pecí. Žáci mají vlastní šatny i hygienické zázemí. Materiální zabezpečení oboru je velmi dobré. Fond odborných publikací a další potřebné motivační literatury je méně pestrý zejména v oblasti encyklopedií. Prostorné chodby využívají žáci k pohybu a hram o přestávkách, někdy pohybové hry organizují učitelé. Dohlízejí i na pitný režim žáků a vůně čaje, který učitelé žákům vaří, vytváří příjemnou atmosféru pohody.

Příprava učitelek na výuku byla pečlivá a invenční, vedena na profesionální úrovni po stránce odborné i pedagogické. Vysoce je třeba hodnotit práci se skupinou dětí s vadami sluchu, která se vyznačovala mimořádnou vnímavostí k jejich individualitě i zvláštnostem. Vyučující zvládá znakovou řeč tak, aby mohla při práci žáky vést. V průběhu motivační části výuky pomáhá překládat i žákyně, která je ve znakové řeči zběhlá. Ve všech sledovaných hodinách se promyšlená vstupní motivace v souladu s tématem opírala o literaturu přiměřenou věku žáků. Během motivačního rozhovoru se učitelkám dařilo vyvolat představy potřebné pro daný námět. V průběhu výuky se učitelky věnovaly dětem individuálně. Bylo evidentní, že žáky dobře znají a vědí, jak ke kterému dítěti přistupovat a jak ho vést k systematické práci. S každým zvlášť hovořily o jeho výtvarné práci, povzbuzovaly a chválily, podněcovaly výtvarné vidění dětí, vnímání proporcí a tvarů a laskavým způsobem vedly k náročnějšímu zpracování námětu. K podpoře představitosti v daném tématu využívaly dostupné encyklopedie. Důraz byl kladen i na nezbytné minimum odborných znalostí.

Vyučovací jednotka byla členěna s ohledem na potřeby daného věku dětí, byl čas i na oddych a uvolnění. Žáci pracovali se zájmem, vykazovali odpovídající dovednosti a návyky, zpracovávané téma je těšilo. Výuka probíhala v bezpečné, laskavé atmosféře pochopení a vzájemného souladu mezi vyučujícím a žáky.

Průběh vzdělávání a výchovy ve výtvarném oboru je hodnocen jako vynikající.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Pro zjišťování výsledků vzdělávání v předmětech vyučovaných oborů slouží především společné koncerty žáků jednotlivých nástrojových tříd a oddělení, pravidelné výstavy prací žáků výtvarného oboru. Pro porovnání výsledků jsou využívány také společné koncerty se žáky ostatních plzeňských škol (např. akordeonového oddělení, tanečního oboru), pravidelná účast v soutěžích a přehlídkách. Pro pravidelnou evaluaci v rámci třídy jsou pořádány dvakrát ročně pořádané třídní předehrávky žáků (aktivity), v rámci předmětové komise závěrečné postupové zkoušky.

Rozbor a hodnocení výsledků vzdělávání a výchovy je prováděn v pedagogických radách na konci každého pololetí. Celkový souhrn klasifikace s konkrétním umístěním žáků v národních i mezinárodních soutěžích, s přehledem o prezentaci žáků při veřejných akcích je uveden ve výroční zprávě.

Škola sleduje a hodnotí průběh i dosahované výsledky učení žáků, provádí analýzu zjištěného stavu a přijímá konkrétní opatření.

Průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech hudebního, tanečního a výtvarného oboru měly vyrovnanou úroveň, která je garantována kvalitou personálního zajištění výuky sledovaných oborů a předmětů. Celkové hodnocení se pohybovalo, s výjimkou průměrného hodnocení v kolektivní výuce hudební nauky, ve škále od vynikající po velmi dobrou.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Kontrolou ČŠI byl zjištěn soulad údajů uvedených ve zřizovací listině školy s Rozhodnutím o zařazení Základní umělecké školy, Plzeň, Sokolovská 30 do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Zřizovací listina je v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Veřejné aktivity školy, spolupráce se školami a institucemi, výsledky žáků v soutěžích, přijetí absolventů k dalšímu studiu

Cílem všech pedagogů školy je nejen podchytit prvotní zájem jim svěřených žáků, ale i tvůrčím způsobem rozvíjet osobnost každého dítěte. Tato skutečnost se promítá do velice bohaté veřejné prezentace práce žáků všech oborů. Každoročně se žáci představují na řadě akcí v rámci obvodu Lochotín. Jsou to pravidelně pořádané výchovné koncerty pro žáky mateřských a základních škol, žákovské koncerty v aule 32. ZŠ a koncerty absolventů. Lochotínská ZUŠ se značnou měrou podílí i na kulturním životě ve městě, spolupracuje se Západočeským hudebním centrem, Západočeským muzeem Plzeň, Městskou knihovnou Plzeň, s Britskou radou v Plzni, plzeňskou konzervatoří, s církevními organizacemi ve městě, s domovy a kluby důchodců v Plzni, Kaznějově, Třebošné a Horní Bříze i s ostatními ZUŠ ve městě. Soubory školy i výtvarníci se představují i v jiných regionech (např. v Praze, Brně, Ostravě, Děčíně). Žáci všech oborů absolvují pod vedením svých učitelů pravidelná soustředění (prázdninová, víkendová), s učiteli se účastní zajímavých kulturních akcí (výstav, koncertů, divadelních představení), což je motivuje k zájmu o studovaný obor a předmět.

Pro sledované výsledky vzdělávání žáků jsou významné jejich každoroční úspěchy v soutěžích vypisovaných pro základní umělecké školy MŠMT od okresních až po celostátní kola, přední umístění v regionálních soutěžích Plzeňské housličky, Karlovarská růžička, Populár Hořovice, Pískání pro zdraví, Zlatá struna, Soutěž plzeňské konzervatoře (zde nutno uvést 1. ceny pro žáka ve hře na flétnu a na akordeon spolu s cenou nakladatelství Bärenreiter). Každoročně získává škola také ceny v zahraničních soutěžích, např. v Mezinárodní akordeonové soutěži Klingenthal v SRN, v Hradeckém Guitarreandu 2001 (zvláštní ocenění kytaristky za nejlepší výkon) nebo v mezinárodním „Bienále grafiky“ v polské Toruni (ocenění čtyř žáků i učitelky). Žáci výtvarného oboru se zapojili do projektu „Hobit“ a „Portrét k detektivce“, zvláštní cenu pro kolektiv získali jejich vyřezávané marionety v soutěži „Setkání s loutkou“ vyhlášené u příležitosti Roku J. Skupy a J. Trnky D-klubem Plzeň.

Solisté, komorní soubory i Junior Big Band ZUŠ se představili široké veřejnosti na dvou profilových CD.

Každoročně jsou žáci školy úspěšní při talentových zkouškách na konzervatoř a pedagogickou fakultu. Škola vyčísluje výsledky výchovy a vzdělávání žáků každoročně ve výroční zprávě (minimálně na třech stranách).

Veřejné aktivity školy i dosahované výsledky učení žáků jsou příkladné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 31. května 2001 č. j. 209
2. Rozhodnutí MŠMT ze dne 23. 7. 2002, č. j. 23 710/2002-21, o zařazení Základní umělecké školy, Plzeň, Sokolovská 30 do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2002
3. Protokol o provedení změny v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 13 251/2002-21 ze dne 12. 3. 2002, Výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení – k č.j. 31 159/2001-21
4. Výkaz o základní umělecké škole podle stavu k 15. 10. 2002 – Škol (MŠMT) V 24-01 ze dne 15. 10. 2002, Příloha k výkazu o základní umělecké škole podle stavu k 15. 10. 2002 – Škol (MŠMT) V 24a-01 ze dne 15. 10. 2002
5. Soubor organizačních záležitostí s platností od 2. září 2002
6. Výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 2000/2001, 2001/2002
7. Záписy z pedagogických rad ve školním roce 2001/2002, 2002/2003
8. Protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách za školní rok 2001/2002
9. Rozvrhy hodin platné pro školní rok 2002/2003
10. Výkazy žáků a vyučovaných hodin pro školní rok 2002/2003, Katalogy o průběhu studia – hudební obor, taneční obor, výtvarný obor, třídní knihy pro individuální, skupinovou a kolektivní výuku ve všech sledovaných oborech – školní rok 2002/2003
11. Plán a zaměření kontrolní a hospitační činnosti, hospitační záznamy vedení školy
12. Plány činnosti jednotlivých předmětových komisí na školní rok 2002/2003, záписy z jednání předmětových komisí v tomto školním roce, dokumentace třídních aktivit ve školním roce 2002/2003

ZÁVĚR

Škola má pro výuku dlouhodobě velice kvalitní personální podmínky. Ve sledovaných oborech a předmětech vyučují převážně zkušení, odborně i pedagogicky způsobilí učitelé. Jejich profesní umělecké a pedagogické aktivity i další studium se pozitivně promítají do průběhu i výsledků vzdělávání žáků.

Na základě promyšlených koncepčních záměrů ředitele se od poslední inspekce (únor 1998) snížil počet odloučených pracovišť (ze čtyř na tři) a zkvalitnilo se vybavení školy. I přes provedené stavební úpravy nejsou dvě z užívaných budov pro potřeby ZUŠ akusticky ideální, v hlavní budově v Sokolovské ulici jsou stísněné prostorové podmínky. V tělocvičně tanečního oboru přetrvávají problémy s vytápěním.

Pedagogům školy se daří podchytit prvotní zájem jim svěřených žáků a prostředky uměleckého vzdělávání rozvíjet jejich osobnost. Do metod a forem práce se žáky se promítá velmi dobrá znalost jejich individuálních schopností a předpokladů, promyšlené plánování učiva, vstřícná komunikace, atmosféra důvěry a vzájemné spolupráce. Vysoce je třeba hodnotit práci se skupinou žáků s vadami sluchu ve výtvarném oboru, která se vyznačovala mimořádnou vnímavostí k jejich individualitě i zvláštnostem. Výsledky učení se promítají do velice četných a umělecky pozoruhodných veřejných prezentací žáků i do dosahovaných úspěchů v národních i mezinárodních soutěžích. Žáci školy jsou každoročně přijímáni ke studiu v konzervatoři nebo pedagogické fakultě.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko ČŠI, Plzeňský inspektorát

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Marie Kučerová	Marie Kučerová v. r.
Členové týmu	Mgr. Jindřich Bešťák	Jindřich Bešťák v. r.
	Mgr. Marcela Šimková	Marcela Šimková v. r.

Další zaměstnanci ČŠI: Jarmila Horová, Martina Šimlová

V Plzni dne 28. února 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. 3. 2003

Razítko Základní umělecká škola, Plzeň, Sokolovská 30

Ředitel školy	Podpis
Vlastimil Pelc	Vlastimil Pelc v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České

školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Plzeňský kraj, Škroupova 18, 301 00 Plzeň	21. března 2003	044 99/03-4019
Zřizovatel: Plzeňský kraj, Škroupova 18, 301 00 Plzeň	21. března 2003	044 100/03-4019

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány